

Anvisningar för planering och genomförande av examensutbildning som ordnas i samarbete

10.9.2015

Innehåll

1. <i>Inledning</i>	2
2. <i>Definitioner</i>	3
3. <i>Målet med samarbetsexamina</i>	7
4. <i>Planering av samarbetsexamina</i>	7
Samarbetsuniversitet	7
Planeringen av utbildningen, undervisningsplanen och kunskapsmålen.....	7
Förvaltning och styrning.....	8
Resurser, resultat och hur man kommer överens om dem.....	8
5. <i>Ansökan och antagning av studerande</i>	10
Antagningen av studerande och antagningsgrunderna	10
Antagningsförfarande och kvoter.....	11
De studerandes status vid samarbetsuniversiteten	12
6. <i>Studier och undervisning</i>	12
Handledning och identifiering och erkännande av tidigare studier	13
Bedömningen av de studerandes lärande	13
Studierättens längd	14
De studerandes rättsskydd och disciplinära åtgärder.....	14
Beviljande av examen och examensbevis.....	15
Marknadsföring.....	15
Kvalitetsarbete och respons	16
7. <i>Närmare anvisningar för doktorsutbildning</i>	16
8. <i>Avtal</i>	19

1. Inledning

Universiteten uppmuntras till samarbete när det gäller examensutbildning både i Finland och internationellt. Behovet av samarbete mellan universiteten i Finland ökar och konkretiseras i och med de spar- och profileringskrav som ställs på universiteten. Med hjälp av samarbetsexamina kan man förnya innehållet i utbildningarna så att de studerande har mer flexibla möjligheter att profilera och inrikta sina studier, och på så sätt minska antalet studerande som byter bransch.

Det har redan tidigare varit möjligt för finländska universitet att tillsammans ordna utbildning som leder till examen, men det nämns uttryckligen i Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om universitetsexamina (1039/2013, 3 §) som trädde i kraft 1.1.2014. *Utbildning som leder till högskoleexamen kan ordnas genom internationellt samarbete. Utbildning som leder till examen kan också ordnas som utbildning som leder till en eller flera examina tillsammans med ett eller flera finländska eller utländska universitet.* Enligt förordningen gäller detta lägre och högre högskoleexamen. Påbyggnadsexamina nämns inte i förordningen i samband med gemensamma examina.

Det har nu blivit aktuellt att formulera anvisningar för hur universiteten kan planera och genomföra nationella, gemensamma examensutbildningar, så att praxisen vid de olika universiteten i Finland blir så enhetlig som möjligt. Samtidigt preciseras också anvisningarna som gäller internationella program för gemensamma examina. Anvisningarna gäller alla tre examensnivåer: kandidat-, magister- och doktorsexamina.

Initiativet till anvisningarna togs av Finlands universitet UNIFI rf. Anvisningarna och avtalsmallarna har gjorts av en arbetsgrupp. Medlemmarna i arbetsgruppen var: Anne Ahlqvist (Vasa universitet), Tove Ahlskog-Pursiainen (Hanken), Tapio Heiskari (Finlands studentkårers förbund), Tuija Koponen (Jyväskylä universitet), Jenni Lassila (Tammerfors tekniska universitet), Hannele Markkanen (Helsingfors universitet), Mervi Rantanen (Aalto-universitetet), Petri Sjöblom (Åbo universitet) och Anna Tuusa (Tammerfors universitet). Ordförande var verksamhetsledaren för UNIFI rf Leena Wahlfors och sekreterare var Henna Koskimäki (Ohaforum).

I utformandet av anvisningarna och avtalsmallarna har man utnyttjat gällande avtal mellan universiteten och universitetens egna anvisningar om internationella gemensamma examina. Beredningsarbetet baserar sig också på Undervisningsministeriets rekommendationer för utvecklingen av internationella gemensamma examina och dubbelexamina från 11.5.2004, och Utbildningsstyrelsens anvisningar om planering och genomförande av internationella gemensamma examina och dubbelexamina från 2005, senast uppdaterade i januari 2014:

http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/tutkintojen_tunnustaminen/103/0/yhteistyötutkintomuistio_paivitetty_tammikuussa_2014

Anvisningarna gjordes upp hösten 2015 och uppdateras vid behov av UNIFI.

Till läsaren: Anvisningar som endast gäller internationella program har en blå ram för att underlätta läsandet.

2. Definitioner

I denna anvisning används benämningen samarbetsexamen för utbildning som leder till examen och som planeras och ordnas gemensamt av flera universitet. Samarbetsexamina omfattar också dubbelexamina (kaksoistutkinto, Double degree) och gemensamma examensprogram (yhteistutkinto, Joint degree).

Studerande som avlägger dubbelexamen beviljas examen av två (eller flera) universitet och två eller flera examensbevis. Studerande som avlägger gemensam examen beviljas en examen som är gemensam för två eller flera universitet och ett gemensamt utformat examensbevis.

I denna anvisning utgår man ifrån att de studier som ingår i en nationell samarbetsexamen leder till endast en examen och ett examensbevis. Detta är naturligt bl.a. eftersom de studerande genomför studier till en omfattning som motsvarar en examen, och universiteten får finansiering för bara en examen. På så sätt undviker man också överlappande studie- och examensförvaltning: gemensamma studieinnehåll kan genomföras utan överlappande studierätter i och med att de studerande har rätt att avlägga examen vid endast ett universitet, men rätt att genomföra studier som ingår i examen vid ett eller flera universitet.

En nationell samarbetsexamen är en helhet som leder till en examen och som universiteten har planerat tillsammans. Den skiljer sig från *flexibel studierätt* (JOO) i att studerande som genomför JOO-studier själva väljer studier ur ett annat universitets urval, medan samarbetsexamina har planerats så att en viss del av examen genomförs vid ett annat universitet. Samarbetet baserar sig på ett avtal mellan universiteten.

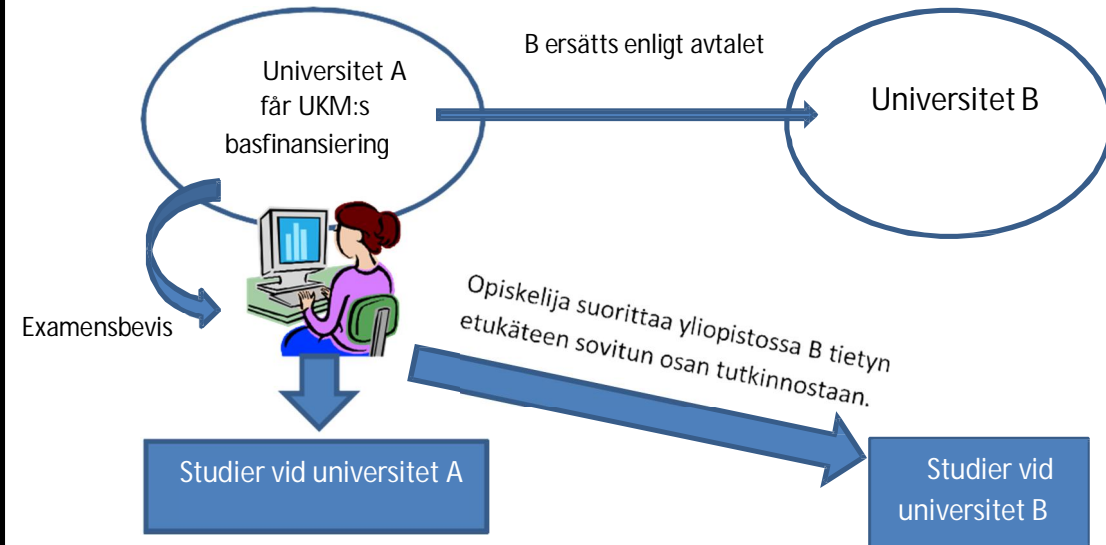
Universitetens examenssamarbete kan delas in i tre modeller, enligt uppställningen och bilderna nedan. I alla modeller baserar sig examensprogrammet på ett avtal mellan universitet A och B (eller flera). Av examensbeviset och/eller en bilaga till beviset måste tydligt framgå att examen har avlagts i ett examensprogram som ordnas gemensamt, samt universitet B:s andel av undervisningen. Exempel på modellen för samarbetsprogram (a): studerande i ett främmande språk vid universitet A vill som biämne studera ett språk som inte finns i universitet A:s utbildningsutbud men som man kan studera vid universitet B. Exempel på modellen för gemensamma examina (b): det aktuella ämnet ingår i bägge universitetens examensutbildningsansvar, men de ordnar t.ex. magisterutbildningen i samarbete genom att utnyttja bägge universitetens resurser.

Internationella samarbetsexamina är möjliga endast om olikheter i lagsstiftningen inte är ett hinder för samarbetet. Internationella samarbetsexamina kan leda till en eller flera examina. Av examensbeviset måste framgå att det är fråga om en internationell samarbetsexamen.

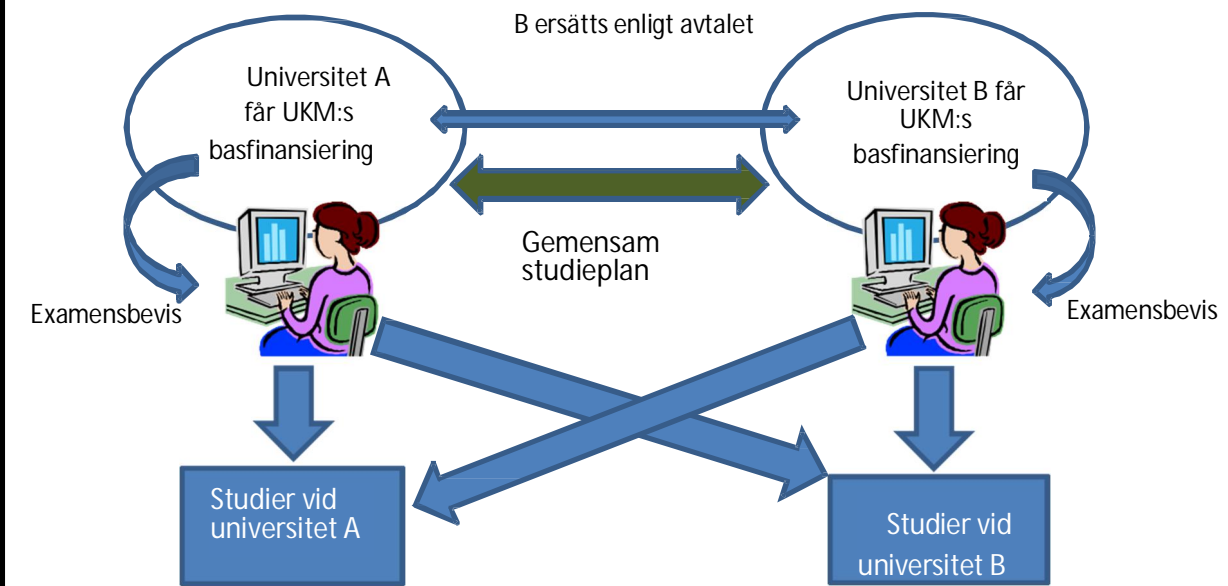
Samarbetsexamens form	Nationell/international	Antagning av examensstuderande	Undervisning och studier	Beviljande av examen	Finansiering	Annat som bör beaktas
a) Modellen för samarbetsprogram	nationell/international	Universitet A antar alla studerande.	Både vid universitet A och vid universitet B, enligt avtalet. En betydande del av examen genomförs vid B, t.ex. ett biämne. Andelen av examen som ska genomföras vid B bestäms i avtalet. De studerande följer en studieplan som godkänns av A och som innehåller studier som genomförs vid B. Det kan vara fråga om undervisning som finns eller ny undervisning.	Universitet A beviljar examen. Av examensbeviset ska framgå att examen har avlagts i ett examensprogram vid A, och att B har producerat en på förhand bestämd andel, samt studiernas ämnen och omfattning vid B.	Universitet A får basfinansiering av UKM på basis av avlagda examina. Universitet B ersätts i enlighet med avtalet. Universiteten kommer separat överens om fördelningen av annan finansiering.	Den examen som avläggs och/eller ämnet för examen ska ingå i A:s utbildningsansvar.
b) Modellen för gemensamma program	nationell/international	A antar sina studerande och B sina. De studerande har endast en rätt att avlägga examen. Universiteten kan samarbeta i antagningen: universiteten kan anpassa sina kriterier till varandra, eller tillsammans göra en förhandsgallring av de sökande.	Både vid universitet A och vid universitet B, enligt avtalet. De studerande genomför i regel samma studier tillsammans, enligt en gemensamt uppgjord undervisningsplan. (Planen kan också innehålla studier med annat innehåll vid det egna universitetet, beroende på examen.) Det kan vara fråga om undervisning som redan finns eller ny undervisning.	Universitet A beviljar sina studerande examen och universitet B sina (examina kan ha olika namn). Av examensbeviset ska framgå att examen har avlagts i ett examensprogram som ordnas i samarbete mellan A och B, samt ämnet för och omfattningen av de studier som har genomförts vid B.	Ifall universitet A och B är finländska får de UKM:s basfinansiering enligt avlagda examina. Om det ena universitetets insats är mycket större än det andra universitetets, kan man komma överens om en kompensation. Universiteten kommer separat överens om fördelningen av annan finansiering.	De studerande kan röra sig mellan A och B i båda riktningarna.

<p>c) Modellen för gemensamma examina (omfattar också program som leder till dubbelexamen)</p>	<p>internationell</p>	<p>Universitet A och universitet B antar de studerande tillsammans, eller på något annat sätt som man kommer överens om i avtalet, och bägge universiteterna beviljar studierätt. Om det finns fler samarbetsuniversitet beviljar endast de universitet där den studerande tänker studera studierätt.</p>	<p>Både vid universitet A och vid universitet B, enligt avtalet. Det kan vara fråga om undervisning som redan finns eller ny undervisning.</p>	<p><i>Gemensam examen:</i> en examen som både universitet A och universitet B gemensamt beviljar alla studerande. <i>Dubbelexamen:</i> de studerande får två examina, den ena beviljas av A och den andra av B (beviljande förutsätter att de nationella/universitetets bestämmelser följs). Vidare kan ett gemensamt diplom beviljas.</p>	<p>Det finländska universitet A får UKM:s basfinansiering på basis av avlagda examina. Universiteterna kommer separat överens om fördelningen av finansieringen.</p>	<p><i>Gemensam examen:</i> av examensbeviset ska framgå att det är fråga om en gemensam examen. <i>Dubbelexamen:</i> av examensbeviset och/eller bilagorna ska framgå om andra examina har avlagts i programmet och dessa examinas examensbevis.</p>
--	-----------------------	---	--	--	--	--

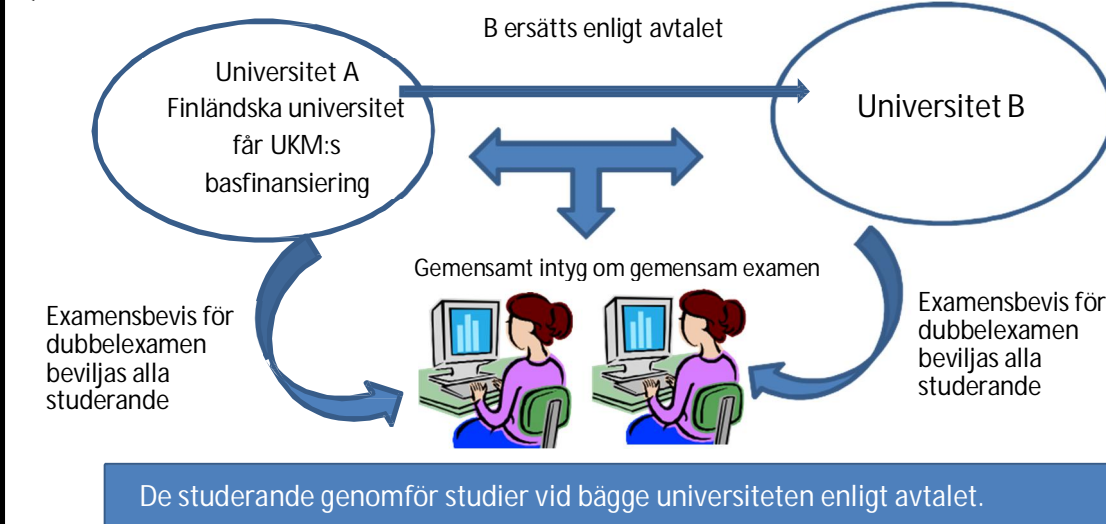
a) Samarbetsprogram

b) Gemensamma program

c) Gemensamma examina

3. Målet med samarbetsexamina

Både internationella och nationella samarbetsexamina ska utöver att de tjänar de studerande vid de deltagande enheterna också producera utbildning, forskning eller annat mervärde i anslutning till universitetets verksamhet för universiteten och de enheter som ansvarar för genomförandet.

Med hjälp av nationellt examenssamarbete kan universiteten erbjuda examina som kombinerar de olika samarbetsuniversitetens styrkor och fokusområden. Universiteten kan också erbjuda sina studerande fler möjligheter till mångvetenskapliga studier. Samarbetsexamina gör det möjligt för universiteten att profilera sig utan att minska på utbudet av utbildningsprogram.

Utvecklingen och genomförandet av internationella samarbetsexamina tillsammans med noggrant utvalda samarbetsuniversitet är en viktig del av universitetens internationalisering, och samtidigt en form av akademiskt samarbete som kräver ömsesidigt förtroende. Syftet med samarbetsexamina är att skapa kvalitativa program som utvecklar de studerandes och lärarnas internationella kompetens och utnyttjar de deltagande universitetens specialkompetens och vars studieplaner innehåller studier eller forskning utomlands.

4. Planering av samarbetsexamina

När man avtalar om samarbetsexamina ska de deltagande universitetens utbildningsansvar och examensrätter beaktas. Det universitet som beviljar examen ska ha utbildningsansvar inom det aktuella området. Universitetet behöver inte ha utbildningsansvar för de delar av examen som genomförs vid ett annat universitet.

Om man planerar nationella program för samarbetsexamina där två eller flera universitet deltar ska man informera alla universitet om det vid UNIFIs rektorsmöte när det är klart att programmen kommer att genomföras. UNIFI upprätthåller en förteckning över nationella samarbetsexamina.

Samarbetsuniversitet

Programmen kan ha flera inhemska och utländska samarbetsuniversitet, men det är skäl att ge akt på deras antal och kvalitet. Alla parter roll i programmet, t.ex. meddelandet av undervisning, ska definieras tydligt, och universiteten ska alltid komma överens om organiseringen och ansvarsfördelningen mellan universiteten skriftligen.

Internationella samarbetsexamina kan endast grundas och genomföras med universitet som är officiellt erkända av landets utbildningsmyndigheter och vars verksamhet håller en viss kvalitet. Det finländska universitet som beviljar examen ansvarar för att universitetets internationella samarbetsexamina och administrationen av dem följer finsk lag och universitetets egna bestämmelser. Avtal om examensprogram ska på motsvarande sätt innehålla samarbetsuniversitetens intyg om att programmen följer samarbetsuniversitetets nationella lagstiftning.

Planeringen av utbildningen, undervisningsplanen och kunskapsmålen

Samarbetsexamina grundar sig på universitetens gemensamma planering av utbildningen. Man kan utgå från tidigare undervisningsplaner eller göra upp en ny plan.

Vid planeringen av samarbetsexamina är det viktigt att komma överens om hur den undervisning som ingår i programmet ska ordnas: kommer de studerande, lärarna eller båda att röra sig mellan universiteten och vilka undervisningsformer kommer att användas (t.ex. hur stor del är nätundervisning). I planeringen av utbildningen ska man också beakta tillgängligheten.

Samarbetsexamina består av gemensamt överenskomna studiehelheter som de studerande måste genomföra för att avlägga examen. Den målsatta tiden för examen och universitetets skyldighet att ordna utbildningen så att en heltidsstuderande kan avlägga examen inom en tid som motsvarar examens omfattning måste också beaktas. Målet är att göra upp en studiegång med ett tydligt tidsschema utan överlapp. I mån av möjlighet kan man också erbjuda valfria studier. De studerandes studierätt begränsas i regel till de studier som ingår i programmet. Universiteten måste separat komma överens om andra studierätter. Vid det universitet som de studerande har rätt att avlägga examen har de också samma rätt att genomföra andra studier som de övriga examensstuderande vid universitetet.

Man måste utreda vilken behörighet för doktorandstudier och yrkesmässig behörighet samarbetsexamen ger, i de fall utbildningen leder till en viss behörighet. Det är också skäl att nämna vilka behörigheter examen ger i samarbetsavtalet. Detta gäller både program som genomförs i nationellt samarbete och program som genomförs i internationellt samarbete. Behörigheten ska också nämnas antingen i examensbeviset eller i Diploma Supplement.

I synnerhet när det gäller internationella samarbetsexamina börjar planeringen av nya undervisningsplaner med fastställandet av kunskapsmål. Utgående från dem gör man mer detaljerade beskrivningar av innehållet och kommer överens om undervisningsmetoderna. Det är mycket viktigt att diskutera och komma överens om t.ex. pedagogisk praxis och gemensam terminologi. Det är också bra att avtala om i hur hög grad man kan använda befintliga innehåll, och hur mycket ny undervisning man måste planera.

Förvaltning och styrning

Det är viktigt att utse både akademiskt och administrativt ansvariga för examenssamarbetet i bägge universiteten. Det lönar sig att definiera förvaltningen och ansvaren så noggrant som möjligt, så att genomförandet av programmet inte försvåras på grund av administrativa oklarheter. Det är bra att meddela de lokala studentkårerna och/eller studentföreningarna om planerade samarbetsexamina, så att de kan förbereda sig för eventuella administrativa arrangemang, t.ex. i anknäytning till medlemsavgifter och återbäring av avgifter.

För internationella, och vid behov också nationella, samarbetsexamina utses en lednings- eller styrgrupp. Sammansättningen, mötesförfarandet, beslutsförfarandet, beslutanderätten och andra ansvar och skyldigheter fastställs i avtalet. Det rekommenderas att gruppen också har studeranderepresentanter.

Resurser, resultat och hur man kommer överens om dem

Universiteten ska se till att det finns tillräckliga resurser för de samarbetsexamina som grundas. Ett nytt program och nya former av samarbete kräver alltid extra arbete och resurser. Man måste alltid komma överens om fördelningen av resurser, kostnader och resultat på förhand. Ministeriet beviljar finansiering för en examen till endast ett universitet. Universitetet kompenserar själv samarbetsuniversitetet/universiteten med den finansiering som universitetet beviljas för samarbetsexamen. Kompensationen ska motsvara vad

universiteten på förhand har kommit överens om sinsemellan i fråga om fördelningen av resurser, kostnader och resultat. Dessutom drar universitet A nytta av de delar av examen (dvs. studiepoäng) som universitet B:s studerande genomför i och med finansieringsmodellens moment "studiepoäng genomförda som separata studier" (enligt förslag till ändring av finansieringsmodellen fr.o.m. 1.1.2017, arbetsgruppen som bereder finansieringsmodellen färdigställer sin rapport i november 2015 och beslut om eventuella ändringar i förordningen fattas våren 2016). Den gällande modellen har inte detta element. Universitet A drar nytta av de studiepoäng som deras egna examensstuderande genomför (oberoende av om de genomförs för en samarbetsexamen eller en vanlig examen) via finansieringsmodellens moment "antal studerande som har genomfört 55 studiepoäng".

I alla modeller för samarbetsexamina identifierar och erkänner samtliga samarbetsuniversitet automatiskt alla studier som hör till programmet i sin helhet. Studier som genomförs för en samarbetsexamen är inte studier som ska tillgodoräknas, utan studier som hör till undervisningsplanen. I modellen för samarbetsprogram (a) och modellen för gemensamma program (b) registreras de studerandes alla studieprestationer i hemuniversitetets register. Samarbetsuniversitetet registrerar bara de studier som genomförs där.

I modellen för samarbetsprogram (a) och modellen för internationella gemensamma examina (c) statistikför universitet A samarbetsexamina som egna examina och kommer överens om hur de inhemska samarbetsuniversiteterna ska kompenseras. I modellen för gemensamma program (b) statistikför bägge universiteterna sina studerandes examina som egna examina. I VIRTASTATISTIKEN kan examen beviljas av endast en organisation, med det kan finnas flera anordnande organisationer. Under hösten 2015 blir det klart om examina kan delas i statistiken.

Om man ansöker om extern finansiering för planeringen eller genomförandet av en samarbetsexamen, måste universitetet eller universiteten komma överens om hur finansieringen ska fördelas och göra upp en plan för hur kostnaderna för programmet ska täckas när den separata finansieringen tar slut.

I examenssamarbetet måste man reservera resurser utöver för undervisningen, bl.a. för:

- planeringen av och förberedelserna inför samarbetet
- studerande- och lärarmobiliteten inklusive stödtjänster
- mottagandet av de studerande och orientering
- handledningen av studerande samt uppgörande och uppföljning av eventuella individuella studieplaner
- stödtjänster för studier och forskning
- uppföljning, utveckling och utvärdering av programmet
- andra nödvändiga utgifter, t.ex. bibliotek, utrustning och lokaler
- programmets lednings-/styrgrupps arbete och annan kontakt mellan samarbetsuniversiteterna.

I internationellt examenssamarbete måste man vidare beakta följande:

- Ansökningstiden för antagningen av studerande kan avvika från det egna universitetets tidtabeller, vilket kan medföra tilläggsresurser. Antagningen av studerande kräver särskilt mycket tilläggsresurser om universitetet har rollen som samordnare och ensam ansvarar för administrationen av programmets ansökningsförfarande (t.ex. i EU-program). Att ordna antagningen tillsammans med samarbetsuniversitet som ligger långt från det egna universitetet kräver ofta resor mellan universiteterna, vilket förutsätter resurser.
- Studerandemobilitet utomlands kräver specialåtgärder. Man måste på förhand utreda hur de studerandes mobilitet ska ordnas och finansieras. I synnerhet om studerande från länder utanför EU deltar i programmet kan uppehållstillstånd och visum kräva åtgärder av universitetet. Redan i ansökningsskedet ska de sökande informeras om kostnaderna för mobiliteten, vad de

studerande måste betala själva och vad programmet står för.

- Eventuell lärar- och/eller förvaltningspersonalsmobilitet kräver resurser.
- Med tanke på mobiliteten är det viktigt att de studerande håller den planerade studietakten (60 sp/läsår i magisterprogrammen) och kan genomföra alla planerade kurser innan de flyttar över till följande universitet. Studierna måste kontinuerligt följas upp och de studerande måste få handledning. Programmen måste vara flexibla i fall där de studerandes livssituation förändras (t.ex. på grund av sjukdom).
- De studerande studerar en kortare tid än normalt vid varje universitet. Det krävs därför extra arbete och resurser att integrera dem vid universitetet.

Om man planerar samarbetsexamina med universitet som tar ut terminsavgift, måste universitetet före man ingår avtal kontrollera att programmet inte strider mot finsk lag. Enligt den uppdaterade paragrafen om undervisningens avgiftsfrihet i universitetslagen kan finländska universitet genomföra gemensamma examensprogram med universitet som tar ut terminsavgift, men finländska universitet får inte ta ut eller ta emot avgifter för examensutbildning i form av terminsavgifter, och inte heller få indirekt ekonomisk nytta.

Om programmet får extern finansiering, t.ex. som Erasmus Mundus-program, måste man se till att de avgifter som de studerande betalar eller som täcks med Erasmusfinansiering varken direkt eller indirekt styrs till ett finländskt universitet.

Universitetslagen, 8 §: Den undervisning som leder till högskoleexamen och urvalsproven i anslutning till antagningen av studerande är avgiftsfria för de studerande, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Undervisningens avgiftsfrihet hindrar inte att ett universitet ordnar sådan undervisning som leder till gemensam eller dubbel examen och för vilken en utländsk högskola tar ut en avgift för sin del av undervisningen.

5. Ansökan och antagning av studerande

Antagningen av studerande och antagningsgrunderna

För både nationella och internationella examensprogram som genomförs enligt modellen för samarbetsprogram (a) gäller att hemuniversitetet ensamt ansvarar för antagningen av studerande och beviljar studierätt. I modellen för gemensamma program (b) antar universitet A sina studerande och universitet B sina. I alla ovannämnda fall har de studerande endast en rätt att avlägga examen. Universitetet kan samarbeta i antagningen: de kan anpassa sina kriterier till varandra och göra förhandsgallringen tillsammans.

I antagningsgrunderna måste man beakta åtminstone de allmänna och särskilda behörighetsvillkoren, t.ex. vilken grundutbildning som krävs, vilka examina som ger ansökningsbehörighet, krav på språkkunskaper, eventuell arbetserfarenhet eller praktik och antagningsförfarandena, t.ex. intervjuer.

I internationella samarbetsexamina ska universiteten ha gemensamma antagningsgrunder, eller åtminstone anpassa dem till varandra. Antagningsgrunderna ska uppfylla alla de universitets ansökningskrav som beviljar de studerande studierätt och examen när de har genomfört programmet. I internationella samarbetsexamina fattar det finländska universitetet beslut om grunderna för antagningen av studerande till samarbetsexamen. Beslutet preciserar universitetets allmänna antagningsgrunder. Samarbetsuniversiteten ska på förhand komma överens om antagningsgrunderna och antagningsförfarandena. När man gör upp avtalet måste man se till att antagningskriterierna och antagningsförfarandena följer den nationella lagstiftningen. Alla universitet som deltar i programmet som beviljar examen beviljar också studierätt.

Antagningsförfarande och kvoter

Det sätt på vilket samarbetet genomförs påverkar antagningen av studerande. Universiteten måste alltid komma överens om antagningen i samarbetsavtalet. Det kan finnas olika modeller för antagningen, t.ex.:

- I. Den studerande har rätt att avlägga examen vid sitt universitet. Rätten har beviljats i den vanliga antagningen av studerande. I modellen för samarbetsprogram (a) antar universitet A studerande till studier som genomförs vid samarbetsuniversitetet bland sina egna studerande och anmäler dem till samarbetsuniversitetet. I modellen för gemensamma program (b) antar bägge universiteten sina studerande och beviljar dem studierätt. I avtalet kommer man mer detaljerat överens om antalet studerande, kvoter och eventuella tilläggskriterier. *(Detta kan användas i modellen för samarbetsprogram (a) och modellen för gemensamma program (b), både nationellt och internationellt och på alla examensnivåer.)*

- II. Intern antagning: Endast studerande vid de universitet som deltar kan söka till programmet. Antagningen kan också begränsas till studerande i ett visst examensprogram vid de deltagande universiteten. I så fall består samarbetsexamen av två delar: de studerande genomför först studier vid sitt eget universitet och söker till programmet under det första studieåret eller senare. Varje universitet väljer preliminärt enligt de gemensamt överenskomna antagningsgrunderna vilka av deras egna studerande som kan delta i programmet. Sedan beslutar varje samarbetsuniversitet om beviljandet av studierätt för studier vid det egna universitetet. Ansökningsförfarandet är i detta alternativ en lättare version av det normala ansökningsförfarandet, eftersom samarbetsuniversitetet förhandsgallar bland de sökande och ser till att ansökningshandlingarna är korrekta. *(Detta kan användas i modellen för gemensamma program (b) och i gemensamma examina och dubbelexamina (c), både nationellt och internationellt och på alla examensnivåer.)*

- III. Extern antagning, spridd: Antagningen till programmet är öppen för alla behöriga sökande. Antagningen är spridd på så sätt att man kan ansöka till programmet via alla deltagande universitets antagningsförfaranden. Med tanke på de studerandes rättsskydd och marknadsföringen av programmet rekommenderas det att antagningen ordnas som en separat antagning. Då kan man planera ansökningstiden så att den är densamma i alla samarbetsuniversitet. Samarbetsuniversiteten kommer gemensamt överens om grunderna och förfarandet för antagningen av studerande. Varje universitet kan själv kontrollera ansökningsbehörigheten för de ansökningar de har fått, men den akademiska bedömningen och antagningsförslagen görs tillsammans. *(Detta kan användas i modellen för gemensamma program (b) och i gemensamma examina och dubbelexamina (c), både nationellt och internationellt och på alla examensnivåer.)*

IV. Extern antagning, centraliserad: Antagningen till programmet är öppen för alla behöriga sökande. Antagningen är centraliserad på så sätt att antagningen sker via ett av universitetens antagningsförfarande och koordineras av detta universitet. Antagningen kan ordnas inom universitetets normala antagningstid eller som en separat antagning. Samarbetsuniversiteten kommer gemensamt överens om grunderna och förfarandet för antagningen av studerande. Kontrollen av ansökningarna kan göras vid ett universitet (i regel det koordinerande universitetet) eller kan vid behov spridas så att varje universitet kontrollerar en del av ansökningarna. Universiteten bedömer ansökningarna och ger antagningsförslagen tillsammans. Även om antagningen ordnas centraliserat, marknadsför alla samarbetsuniversitet programmet via sina egna kanaler. *(Detta kan användas för gemensamma examina och dubbelexamina (c), endast internationellt, på alla examensnivåer.)*

När det gäller antagningsförfarandet till internationella gemensamma examina måste man utarbeta gemensamma ansöknings- och antagningsmaterial och komma överens om tidtabeller, kvoter och antagningsförfaranden (ansökningsblankett, rekommendationer, motivationsbrev, intervjuer, urvalsprov).

Eventuella omprövningsförfaranden beträffande antagningen bestäms av det universitet som fattade antagningsbeslutet.

De studerandes status vid samarbetsuniversiteten

I den nationella modellen för samarbetsprogram (a) och modellen för gemensamma program (b) får de studerande samma status vid samarbetsuniversitetet som studerande med flexibel studierätt (JOO), dvs. de har rätt till samma tjänster som samarbetsuniversitetets egna studerande (bl.a. bibliotek, IT-tjänster, handledning). Doktorandernas status är inte tydligt definierad i Finland, utan de är ofta både studerande och arbetstagare. Detta är skäl att beakta i planeringen av samarbetsexamina inom doktorsutbildningen.

I den nationella modellen för samarbetsprogram (a) och modellen för gemensamma program (b) är de studerande medlemmar i studentkåren vid sitt hemuniversitet. Medlemskap i studentkåren är frivilligt för doktorander. Studentkårerna beslutar själva om sina medlemsavgifter, eventuella återbärningar och andra frågor i samband med medlemskap. Utgångspunkten i nationella samarbetsexamina är att studerande via sitt medlemskap i studentkåren har rätt till riksomfattande studentförmåner, t.ex. SHVS hälso- och sjukvårdstjänster, statens måltidsstöd och VR:s och Matkahuolto's studentrabatter. Studerande har också rätt till lokala medlemstjänster som tillhandahålls av den studentkår som de är medlemmar i. Man måste se till att de studerande inte behöver betala dubbla medlemsavgifter till studentkårerna.

I internationella gemensamma examina (c) definieras de studerandes status vid samarbetsuniversiteten i avtalet. Avtalet eller en bilaga till avtalet ska ange vilka tjänster de studerande har tillgång till vid varje universitet och vilka rättigheter, skyldigheter och eventuella avgifter som tillkommer vid vilka universitet. Varje universitet som beviljar examen i programmet beviljar också studierätt åt de studerande, dvs. de studerande ska ha fullvärdig status som examensstuderande vid alla universitet som beviljar examen. De studerandes status vid de andra samarbetsuniversiteten ska definieras.

6. Studier och undervisning

I avtal om nationella samarbetsexamina ska man definiera hur mycket och hurdana studier de studerande ska genomföra vid varje universitet. Studierna omfattas av samarbetsuniversitetets bestämmelser om undervisningsarrangemang. I planeringen måste man beakta hur studier på en annan ort påverkar

studierna vid hemuniversitetet. Man rekommenderar att olika undervisningsmetoder används mångsidigt och flexibelt. Det rekommenderas särskilt att man skapar möjlighet till distansstudier.

Alla samarbetsuniversitet identifierar och erkänner automatiskt alla studier som hör till programmet i sin helhet. Studier som genomförs i en samarbetsexamen är inte studier som ska tillgodoräknas, utan studier som hör till undervisningsplanen.

Alla som studerar för en internationell samarbetsexamen genomför en betydande del av sina studier vid åtminstone ett utländskt samarbetsuniversitet, utöver studierna vid hemuniversitetet. Samarbetsuniversitetet definierar i avtalet vad en betydande del innebär (arbetsmängd/ECTS eller tid) och vilka studier som anses genomförda vid vilket universitet (t.ex. gemensamt ordnade intensivkurser, gemensamt handledda examensarbeten eller distansstudier). Universitetet kommer överens om hur mobiliteten ska organiseras, dokumenteras och finansieras samt försäkringsfrågor i avtalet eller en bilaga. Det är också skäl att avtala om visum och uppehållstillstånd för studerande från ett tredje land t.ex. i en bilaga till avtalet.

I internationella samarbetsexamina, där en eller flera perioder utomlands ingår i studierna, måste studierna följas upp särskilt aktivt, så att studierna framskrider enligt tidtabellen och de studerandes mobilitet inte orsakar problem.

Handledning samt identifiering och erkännande av tidigare studier

De studerande ska ha möjlighet att få studiehandledning vid alla samarbetsuniversitet. De studerande gör upp en individuell studieplan vid sitt hemuniversitet. Studierna vid samarbetsuniversitetet ska beaktas i planen.

Universitetet kommer överens om eventuell gemensam handledning av examensarbeten i avtalet. Universitetet ska se till att de studerande får tillräckligt med information och handledning bl.a. i fråga om prestationer och bedömningen av lärandet.

Tidigare förvärvad kompetens identifieras och erkänns enligt samarbetsuniversitetets principer: varje universitet fattar beslut om tillgodoräkning av de studier som genomförs vid det egna universitetet.

Bedömningen av de studerandes lärande

Universitetet bedömer om lärandemålen har uppnåtts på det sätt som man har kommit överens om på förhand. Bedömningen och praxisen för prestationer ska beskrivas så enhetligt som möjligt i undervisningsplanen. I bedömningskriterierna är det bra att beakta universitetens olika sätt att definiera prestationssätten (t.ex. vad en essä eller studiedagbok är) och den pedagogiska praxisen vid olika universitet och i olika länder. Om ett examensarbete har handledare från flera universitet måste man komma överens om gemensamma, eller programmets egen praxis och kriterier för bedömningen.

I internationella samarbetsexamina gör man en motsvarighetstabell över vitsorden om universiteten inte använder samma bedömningsskala.

Studierättens längd

I nationella samarbetsexamina följer rätten att avlägga examen vid hemuniversitetet finsk lag och rätten förlängs enligt hemuniversitetets beslut och praxis. Man kommer överens om studierättens längd vid samarbetsuniversitetet i avtalet och samarbetsuniversitetet kan besluta att förlänga rätten att avlägga examen medan den är i kraft.

I avtalen om internationell samarbetsexamen nämns hur länge man kan studera i programmet och hur man ska agera om den studerande inte lyckas genomföra studierna inom den utsatta tiden. Man kommer överens om detta med beaktande av respektive lands lagstiftning, eftersom lagarna och bestämmelserna om studietiden varierar i olika länder. Varje universitet beviljar studietid inom ramen för sina bestämmelser och studietiden gäller självständigt vid varje universitet. Om en studerandes studietid tar slut vid ett universitet, kan den studerande alltså ha möjlighet att fortsätta studierna vid ett annat universitet och beviljas examen av endast detta universitet.

De studerandes rättsskydd och disciplinära åtgärder

Rättsskyddet i samband med studierna bestäms i huvudsak enligt det universitets regler där den studerande för tillfället studerar. Den studerande kan t.ex. begära omprövning av bedömningen av studieprestationer och tillgodoräknande av tidigare studier enligt reglerna vid det universitet där prestationerna genomförs. Den studerande omfattas också av reglerna vid det universitet där prestationerna genomförs när det gäller bedömningen av studiehelheter och reglerna för när studier föräldras. Det är bra att på förhand utreda universitetens praxis för att identifiera plagiat och bifoga eventuella bestämmelser om det till avtalet.

Det disciplinära förfarandet bestäms enligt hur allvarlig en förseelse är. Vid mindre förseelser följs det universitets regler där förseelsen har skett. Om förseelsen anses vara så allvarlig att man måste överväga att använda officiella disciplinära åtgärder i enlighet med universitetslagen, överför rektorn vid det universitet där prestationerna genomförs ärendet till den studerandes hemuniversitet när utredningen är klar. Dessa disciplinära åtgärder, skriftlig varning och avstängning för viss tid, hör till rektorns eller styrelsens befogenheter, och endast hemuniversitetet, dvs. det universitet där den studerande har studierätt, kan besluta om dem. Utredningen av förseelser som kan leda till officiella disciplinära åtgärder görs alltid vid det universitet där prestationerna genomförs.

I situationer som omfattas av den s.k. sora-lagstiftningen om hälsotillståndets och funktionsförmågans inverkan på antagningen av studerande följer man ett motsvarande förfarande som vid disciplinära ärenden: t.ex. bestämmer man om avstängning från undervisning i högst 3 dagar eller förpliktelse att delta i drogtest enligt reglerna och praxisen vid det universitet där prestationerna genomförs. Endast det universitet där den studerande har rätt att avlägga examen kan dock dra in studierätten.

I internationella samarbetsexamina där den studerande är examensstuderande vid alla samarbetsuniversitet bestäms frågor om rättsskydd och disciplinära frågor enligt reglerna vid det universitet där prestationerna genomförs. I fråga om nätstudier bestäms frågor om rättsskydd och disciplinära frågor enligt reglerna vid det universitet som ordnar det aktuella studieavsnittet.

Beviljande av examen och examensbevis

I modellen för samarbetsprogram (a) får de studerande en examen och ett examensbevis från sitt hemuniversitet. Av antingen examensbeviset eller en bilaga ska framgå att examen har genomförts i samarbete med ett eller flera andra universitet. I examensbeviset och/eller en bilaga ska man också tydligt ange omfattningen av de studier som har genomförts vid samarbetsuniversitetet.

Samarbetsuniversitetet kan utöver studieutdraget ge de studerande en utredning över vilka behörigheter deras studier ger, men det är bara hemuniversitetet som kan bevilja examensbevis.

Finländska universitet beviljar ett examensbevis på finska eller svenska och ett examensbevis med samma innehåll på engelska åt alla studerande som har genomfört ett engelskspråkigt examensprogram och som universitetet har beviljat rätt att avlägga examen, förutsatt att de studerande har genomfört alla studier som ingår i programmet med godkänt vitsord. Också för nationella engelskspråkiga samarbetsexamina ges examensbevis på engelska. Vidare kan de studerande få ett inofficiellt diplom om avlagd samarbetsexamen utfärdat gemensamt av två eller flera universitet, enligt vad man har kommit överens om i avtalet. Enligt 26 § i statsrådets förordning om universitetsexamina (794/2004) ska examensbeviset nämna om studierna har genomförts i en gemensam examen. I andra modeller kan samarbetet nämnas antingen i examensbeviset eller i en separat bilaga.

Internationella samarbetsexamina måste i de fall ett finländskt universitet beviljar examen följa den finska lagstiftningen om universitetsexamina och universitetens bestämmelser i alla frågor som gäller ordnande av utbildning och beviljande av examen. Om den som genomför programmet beviljas flera examina, måste man utreda varje examens ställning i det beviljande universitetets nationella system av universitetsexamina.

Om samarbetsexamen ger behörighet för doktorandstudier eller en yrkesbehörighet, ska detta nämnas i examensbeviset eller Diploma Supplement.

I regel förutsätter extern finansiering av samarbetsexamina att programmet beviljar gemensamma examina eller dubbelexamina. Den officiella statusen för internationella gemensamma examina och det gemensamma examensbevis som utfärdas för dem är oklar och oetablerad på internationell nivå. Med tanke på de studerandes rättsskydd är det tryggare att bevilja dem dubbelexamen, eller att hemuniversitetet beviljar de studerande ett "normalt" examensbevis och ett gemensamt diplom om den gemensamma examen som ett inofficiellt extra dokument.

Marknadsföring

I marknadsföringen av samarbetsexamina ska man sträva efter enhetlighet mellan alla samarbetsuniversitet bl.a. när det gäller terminologin. Samarbetsuniversitetet bör komma överens om universitetens gemensamma och varje universitets individuella ansvar för marknadsföringen och kommunikationen, och vem som svarar på förfrågningar om programmet. Det är bra att i kommunikationsplanen komma överens också om kanalerna för kommunikationen och

marknadsföringen.

Kvalitetsarbete och respons

Den styrgrupp som utses för programmet ansvarar för uppföljningen av programmets kvalitet och utvärdering. Universiteten som deltar i samarbetsexamen ansvarar för kvaliteten på de examina som de beviljar och för att examen uppfyller kriterierna. Man måste säkerställa tillgängligheten och att alla studerande behandlas lika. Man måste också se till att kvalitetsarbetet är ändamålsenligt och komma överens om kvalitetskriterierna skriftligen på förhand. I insamlingen av respons och utvecklingen av utbildningen kan man utnyttja t.ex. studerande-, arbetslivs- och alumnrespons.

Internationella samarbetsexamina kan ha ett eget kvalitetssystem som omfattar alla samarbetsuniversitet. De studerande måste vara representerade i kvalitetsarbetet. Man kan också utnyttja extern utvärdering.

7. Närmare anvisningar för doktorsutbildning

Universiteten har traditionellt samarbetat i fråga om doktorsutbildning och handledning av doktorsavhandlingar utan särskilda avtal och utgående från gemensamma forskningsintressen. Fördelen med gemensamma program för doktorsutbildning som baserar sig på avtal är att universitetens samarbete synliggörs för andra parter och att verksamhetsprinciperna antecknas. Innan ett program för doktorsutbildning som genomförs i samarbete och som baserar sig på avtal grundas måste innehållet i utbildningen och examensfordringarna jämföras detaljerat. Doktorsutbildningen ska ingå i de deltagande universitetens utbildningsansvar. Samarbetsuniversitetens forskningsprofiler och utbud av doktorsutbildning ska komplementera varandra.

Gemensamma program för doktorsutbildning ska producera mervärde för doktorsutbildningen och forskningen vid universiteten och de enheter som ansvarar för programmet, samtidigt som de betjänar doktoranderna vid de enheter som deltar. Mervärde är bl.a. främjande av doktorsutbildningens mångsidighet och forskningens mångvetenskaplighet, ökade resurser för handledning av doktorsavhandlingar, gemensam användning av forskningsapparatur, mångsidigare doktorandstudier samt större nätverk och utvidgad internationalisering för doktoranderna. I synnerhet mindre utbildningsområden kan dra nytta av doktorsutbildningssamarbete.

I samarbetsexamina inom doktorsutbildning genomför doktoranderna påbyggnadsstudier som hör till programmet och/eller forskar vid två eller flera universitet. På motsvarande sätt genomför studerande i konstnärliga påbyggnadsutbildningar studier som ingår i examen eller konstnärligt arbete vid två eller flera universitet. Vilka samarbetsuniversitet som medverkar i programmet och deras ansvar och roller definieras i avtalet som innehåller principerna för genomförandet av programmet.

Gemensam handledning av doktorsavhandlingar är ett viktigt element i samarbetsexamina inom doktorsutbildningen. Enbart genomförandet av studierna är inte en tillräcklig grund för att dela på examen, utan handledning måste också ges av alla samarbetsuniversitet.

När det gäller enskilda doktorander är det skäl att komma överens om den gemensamma handledningen och fördelningen av examen/finansieringen mellan de universitet som deltar i handledningen och undervisningen redan från början.

I nationellt doktorsutbildningssamarbete kan man använda både modellen för samarbetsprogram (a) och modellen för gemensamma program (b). I och med att universiteten profilerar sig och samarbetet blir tätare kan det bli aktuellt med gemensamma nationella program för doktorsutbildning. Det finns inga hinder i lagstiftningen eller i universitetens finansieringsmodeller för att planera och genomföra gemensamma nationella program för doktorsutbildning.

Utöver listan i avsnittet *Resurser, resultat och hur man kommer överens om dem* ovan måste man också beakta resurserna för handledningen av doktorsavhandlingarna, både när det gäller kvalitet och kvantitet, och driftskostnader för forskningsapparatur när man planerar gemensamma program för doktorsutbildning. Bibliotek och forskningsmaterial är en särskilt viktig resurs för doktoranderna, så det är viktigt att entydigt komma överens om att de studerande får använda dem fritt.

Det är skäl att tillsätta lednings- eller styrgrupper också för samarbetsexamina på doktorsnivå. Gruppens sammansättning, mötes- och beslutsförfaranden, beslutanderätt och andra ansvar fastställs i avtalet. I nationellt doktorsutbildningssamarbete kan man istället för en officiell styrgrupp utse en eller flera ansvarspersoner för programmet vid varje utbildningsenhet (t.ex. en ansvarig professor för forskningen och en kontaktperson för studieförvaltningen).

I internationellt doktorsutbildningssamarbete kan man använda alla tre modeller för samarbete som nämns i kapitel 2.

I internationella samarbetsexamina på doktorsnivå är det särskilt viktigt att se till att alla samarbetsuniversitets doktorsutbildning är officiellt ackrediterade eller erkända av landets ministerium eller någon annan myndighet som ansvarar för utbildning. Vidare ska man se till att administrationen av samarbetsexamina följer finsk lag och de deltagande universitetens egna bestämmelser, t.ex. när det gäller studiernas avgiftsfrihet och studierättens längd. Innan man inleder planeringen av en samarbetsexamen måste man noggrant jämföra samarbetsuniversitetens doktorsutbildning och samla in information om bl.a. inträdeskrav, utbildningens omfattning och innehåll, begränsningar i utbildningens längd, processer i anknytning till framskridandet av studierna, bestämmelser om hur man utser handledare för doktorsavhandlingen, kraven på avhandlingen, processer som gäller förhandsgranskningen och disputationen, frågor om upphovsrätt, krav som gäller tryckningen och publiceringen av doktorsavhandlingen samt bestämmelser om examensbeviset.

Program för doktorsutbildning som genomförs som internationellt samarbete grundar sig på avtal mellan universiteten, där man preciserar i synnerhet

- kriterier och förfaranden för antagningen av studerande
- programmets gemensamma kunskapsmål (obs! man måste också komma överens om detaljerna för bl.a. examensfordringar och utbytesperioder, men inte nödvändigtvis i huvudavtalet)
- programmets kvalitetsledningssystem
- programmets styrgrupp eller ett annat ansvarigt organ eller programmets ansvarspersoner
- programmets finansiering
- eventuella avgifter som tas ut av de studerande (inte heller i program för doktorsutbildning får avgifter som studerande betalar ens indirekt gå till ett universitet i Finland)
- doktorandernas status (anställda vs. de som finansierar sina studier med stipendier eller som saknar finansiering) vid varje universitet och hemuniversitetets definitioner (om man så vill)
- vilka tjänster varje universitet erbjuder programmets studerande och de studerandes socialskydd
- utbyte av information som gäller de studerande
- krav som gäller doktorsavhandlingen (inklusive avhandlingens och sammanfattningens språk)
- principer för handledning, förhandsgranskning och bedömning av doktorsavhandlingar (inklusive hur man utser handledare och förhandsgranskare och hur man byter handledare)
- principer som gäller disputationprocessen (inklusive om det räcker med en disputation, och hur de andra universiteten som medverkar i programmet i så fall erkänner disputationen)
- publiceringsförfarande
- forskningsetiska principer
- examen/examina som beviljas i programmet, examensbevis och bilagor
- hur man hanterar meningsskiljaktigheter.

När studerande antas till en internationell samarbetsexamen är det skäl att göra upp ett separat avtal om gemensam handledning för dem. De universitet som beviljar examen fastställer också studie- och forskningsplanerna för alla studerande som antas till programmet.

Universiteten kan ingå s.k. cotutelle-avtal med enskilda doktorander. Cotutelle-avtal kan användas när ett universitet inte söker långvarigt doktorsutbildningssamarbete med ett annat universitet, men behöver det andra universitetets specialkompetens i handledningen av enskilda doktorander. Cotutelle-avtalen gäller enskilda studerande som avlägger doktorsexamen vid två universitet, och fastställer hur doktorandstudierna och forskningen för doktorsavhandlingen genomförs, arrangemangen för den gemensamma handledningen och beviljandet av examen.

I program för doktorsutbildning som är internationellt samarbete ingår en eller flera forsknings- och/eller studieperioder vid samarbetsuniversiteten enligt vad man har kommit överens om i avtalet.

Vid planeringen av program för doktorsutbildning som ordnas i samarbete och som leder till dubbelexamen är det bra att utreda om de utländska samarbetsuniversiteten har regler eller begränsningar som gäller doktorsavhandlingens nyhetsvärde som hindrar doktorander från att presentera/försvara en doktorsavhandling som redan har godkänts vid ett av universiteten som beviljar examen. Universitet i t.ex. Nederländerna, Kina och vissa delstater i USA kan ha sådana regler. Examensförordningen i Finland förutsätter att doktorsavhandlingen innehåller ny vetenskaplig kunskap, men det hindrar inte universiteten från att bevilja en avtalsbaserad och i examensbeviset tydligt angiven dubbelexamen på basis av en enda doktorsavhandling.

8. Avtal

Avtalsmallar för modellen för samarbetsprogram (a) och modellen för gemensamma program (b) bifogas till denna anvisning. Man måste göra upp ett skriftligt avtal för alla samarbetsexamina. Utbildning kan ordnas endast av ett universitet som är part i ett avtal om utbildningen. Avtalen ingås av universiteten, inte mellan enheter vid universiteten. Alla nationella samarbetsexamina meddelas till UNIFI rf, som upprätthåller en förteckning över dem.

Det är viktigt att utreda det egna universitetets avtalspraxis innan man börjar bereda ett avtal. Avtalet kan t.ex. göras upp i två steg. I det första steget kan man t.ex. komma överens om att inleda utbildningen och utbildningens omfattning, målsättningar, målgrupp och finansiering. I det andra steget gör man upp ett mer detaljerat kontrakt om hur utbildningen ska ordnas, t.ex. om utbildningens innehåll, om antagningen av studerande och om undervisningen. Många frågor i det andra skedet kan alternativt inkluderas i bilagor till avtalet, och universitetens enheter kan komma överens om dem sinsemellan, om de ges rätt till det i det egentliga avtalet. Avtalet kan naturligtvis också göras upp så att man kommer överens om alla frågor som gäller utbildningen på en gång (som i de bifogade avtalsmallarna).

Avtalen måste vara klara i god tid innan utbildningen eller den gemensamma handledningen börjar. Det lönar sig att reservera tillräckligt med tid för att göra upp avtalet, eftersom det kan vara komplicerat att anpassa de olika universitetens praxis till varandra, i synnerhet om det gäller internationella avtal.

Avtalsmall för examensutbildning som ordnas i samarbete, när en del av examen genomförs vid ett annat universitet (modell (a) i anvisningen)

Mallen har exempel på konkret innehåll, men universiteten kommer överens om detaljerna från fall till fall.

Avtal om utbildningssamarbete

1. Avtalsparter

Universitet A, hemuniversitetet
kontaktuppgifter

Universitet B, samarbetsuniversitetet
kontaktuppgifter

2. Avtalets bakgrund och syfte

Med detta avtal kommer hemuniversitetet och samarbetsuniversitetet överens om samarbete inom följande examensutbildning: de examensstuderande vid hemuniversitetet i vars examen ingår grund- och/eller ämnesstudier i tyska språket och kulturen, genomför dessa studier vid samarbetsuniversitetet enligt samarbetsuniversitetets undervisningsplan. Denna möjlighet gäller i första hand examensstuderande i främmande språk och erbjuds alla studerande i främmande språk/x antal studerande per läsår. För studerande inom andra ämnen reserveras platser enligt vad som nämns i punkt 3.

3. Antagning av studerande till studier vid samarbetsuniversitetet

De studerande är examensstuderande vid sitt hemuniversitet och vid samarbetsuniversitetet har de samma ställning som studerande med flexibel studierätt.

Hemuniversitetet antar på basis av detta avtal studerande för studier vid samarbetsuniversitetet och anmäler dem årligen till samarbetsuniversitetet *före* _____.

Om man inte kan anta alla intresserade studerande till studier vid samarbetsuniversitetet, antas i första hand studerande i utbildningsprogram för främmande språk. Varje läsår kan högst X sådana studerande antas. För studerande som inte studerar vid ett utbildningsprogram för främmande språk reserveras 0–X platser per år.

4. Planering och genomförande av utbildningen

Hemuniversitetet deltar i samarbetsuniversitetets planering av de studier som samarbetet gäller, så att de motsvarar bägge universitetens mål.

Här beskrivs samarbetet (t.ex. om utbildningen ges på olika orter, ska studerandena eller lärarna vara mobila eller ges utbildningen på nätet) och ansvaren närmare.

De studerande garanteras möjlighet att få studiehandledning också vid samarbetsuniversitetet.

5. De studerandes ställning och rättigheter

Studierätten vid samarbetsuniversitetet varar (enligt omfattningen av de studier som ska genomföras, t.ex. får en studerande studierätt för två läsår för genomförande av en studiehelhet som omfattar 60 sp).

De studerande har samma ställning vid samarbetsuniversitetet som studerande med flexibel studierätt.

De studerande har rätt till samma tjänster som samarbetsuniversitetets egna examensstuderande (bl.a. bibliotek, IT-tjänster, handledning). De studerande har också rätt att utnyttja studentkårens förmåner och tjänster (bl.a. SHVS, lunchförmånen, motionstjänster) vid alla (inhemska) samarbetsuniversitet, med undantag av lokala förmåner som samarbetsuniversitetets studentkår har förhandlat fram och erbjuder.

6. Finansiering av samarbetet och registrering av examina

Hemuniversitetet registrerar de studerandes examina i sitt eget register och får finansiering för dem av undervisnings- och kulturministeriet enligt finansieringsmodellen. Här kommer man överens om principerna för kompensationen, t.ex. Hemuniversitetet betalar samarbetsuniversitetet XX euro/studiepoäng för studier som genomförs vid samarbetsuniversitetet. (Kan inkludera bl.a. kostnader för planering av, förberedelser inför och genomförande av undervisning.)

7. Parternas skyldigheter och ansvar

Parterna utser ansvarspersoner som ansvarar för samarbetet genom att upprätthålla regelbunden kontakt mellan universiteten, delta i det praktiska genomförandet av samarbetet med planeringen av undervisningen, informera de studerande och på andra sätt som universiteten kommer överens om.

8. Hantering av meningsskiljaktigheter

Man strävar efter att lösa eventuella meningsskiljaktigheter i fråga om detta avtal och tolkningen av det genom förhandlingar.

9. Avtalets giltighetstid och ändringar

Detta avtal träder i kraft när det undertecknas.

Avtalet gäller tills vidare/fram till . Av grundad anledning kan avtalet sägas upp från och med början av läsåret. Den andra avtalsparten måste meddelas om uppsägningen minst ett år innan avtalet avslutas.

Ändringar i detta avtal träder i kraft när avtalsparterna undertecknar dem.

10. Exemplar av avtalet

Detta avtal har gjorts upp i två identiska exemplar, ett till varje avtalspart.

Ort, datum och underskrift

_____, _____ 201__

_____
rektor, universitet A

_____
dekanus, N fakulteten

_____, _____ 201__

_____
rektor, universitet B

_____
dekanus, M fakulteten

Avtalsmall för nationella gemensamma program som baserar sig på en gemensam undervisningsplan (i anvisningen modell (b))

Mallen har exempel på konkret innehåll, men universiteten kommer överens om detaljerna från fall till fall.

Avtal om utbildningssamarbete

Gemensamt program för "utbildningsområde, ämne eller motsvarande"

1. Avtalsparter

Parter i detta avtal är universitet A och universitet B.

2. Avtalets bakgrund och syfte

Universitet A och universitet B ordnar *"utbildningens namn"*, ett gemensamt program på *magisternivå*. Programmet genomförs av (uppgifter om de enheter som genomför programmet). För koordineringen av programmet ansvarar

_____.

Syftet med det gemensamma programmet är att genom samarbete producera ... experter osv.

I detta avtal kommer man överens om de principer och villkor som avtalsparterna ska följa i genomförandet av programmet.

3. Det gemensamma programmets styrgrupp

Det gemensamma programmet har en styrgrupp med X medlemmar från varje samarbetsuniversitet.

Medlemmarna utses av N.N. (t.ex. chefen för enheten som genomför programmet) för X år i sänder.

Styrgruppen koordinerar det gemensamma programmets ärenden mellan de enheter som deltar i undervisningssamarbetet. Styrgruppen har särskilt till uppgift att

- bereda samarbetsavtal mellan de enheter som deltar i undervisningen
- bereda antagningen av studerande
- bereda examensfordringarna och undervisningsprogrammet
- bereda fördelningen av eventuella resurser som har beviljats programmet
- koordinera kommunikationen
- följa genomförandet av examensprogrammet.

Styrgruppen sammanträder *minst en gång per termin* och beslut fattas genom konsensus/med enkel majoritet.

Styrgruppen bistås av en beredningsgrupp som utses av styrgruppen, och som har till uppgift att sörja för programmets genomförande i praktiken och planeringen av

undervisningen.

4. Antagning av studerande och kvoter

Det gemensamma programmet har separat antagning. Universitet A och universitet B ansvarar för sina egna antagningar. Antagningsgrunderna bereds innan de godkänns av programmets styrgrupp. Antagningsgrunderna godkänns vid universitet A av _____ (t.ex. *fakultetsrådet vid N fakulteten*) och vid universitet B av _____. Man strävar efter att fastställa så enhetliga antagningsgrunder som möjligt vid universiteten.

Vid universitet A antas högst Y nya studerande till det gemensamma programmet och vid universitet B högst Z nya studerande.

ELLER

Styrgruppen lägger fram förslag om hur många nya studerande som antas per år.

Studierätt beviljas vid universitet A av _____ (t.ex. *dekanus för N fakulteten*) och vid universitet B av _____.

5. Examina

De studerande som antas till det gemensamma programmet avlägger högre högskoleexamen i enlighet med statsrådets förordning (794/2004).

Studerande vid universitet A som antas till programmet genomför _____ examen (_____ sp) vid N fakulteten/avdelningen, med _____ som huvudämne.

Studerande vid universitet B som antas till programmet genomför _____ examen (_____ sp) vid M fakulteten/avdelningen, med _____ som huvudämne.

Programmet ger behörighet för doktorandstudier inom ett lämpligt område.

6. Ordnande av utbildningen

Samarbetsuniversiteten kommer separat överens om hur utbildningen ordnas. Avtalet ska fastställa åtminstone det gemensamma programmets innehåll, vardera universitetets andel i ordnandet av undervisningen, utvecklingen av den nya undervisning som ingår i programmet och eventuellt undervisningsmetoder och arrangemang.

7. Studier vid det andra universitetet

Studerande i det gemensamma programmet kan utan ersättning genomföra studier som ingår i programmet enligt den godkända individuella studieplanen (ISP) vid det andra universitetet. Om en studerande som har antagits till programmet vill genomföra andra studier än de som ingår i programmet vid det andra universitetet tillämpas för dessa studier de principer och tas de avgifter ut som nämns i universitetens avtal om flexibel studierätt.

8. Planering och ordnande av undervisning

Bägge universiteten deltar i planeringen av undervisningen och utgående från

planeringen gör det gemensamma programmet styrgrupp upp ett förslag till undervisningsplan till samarbetsparterna.

Universiteten ansvarar tillsammans för undervisningsprogrammets omfattning, så att det erbjuds undervisning som möjliggör att examen kan avläggas inom den målsatta tiden. Universiteten kommer överens om vardera partens andel av undervisningsutbudet, och de ansvarar båda för ordnandet av undervisningen vid den egna enheten.

9. Programmets finansiering och resurser

Det gemensamma programmet finansieras (här uppgifter om finansieringskällor och andra frågor som gäller finansieringen). Finansieringsandelarna beräknas _____ . Finansieringsandelarna redovisas _____ .

10. De studerandes rättigheter om programmet läggs ner

Om det utbildningssamarbete som beskrivs i detta avtal upphör, antingen på grund av att avtalets giltighetstid går ut eller på grund av att avtalet sägs upp, måste universiteten se till att de studerande som har börjat studera vid det gemensamma programmet har möjlighet att fortsätta sina studier i enlighet med programmet tills de har avlagt sin målexamen. I så fall ansvarar universitet A och B endast för sina egna studerande och för kostnaderna och genomförandet av deras undervisning.

11. Kvalitetsarbete och utvärdering

Universiteten kommer separat överens om det gemensamma programmet kvalitetsarbete och utvärderingen av programmet.

12. Hantering av meningsskiljaktigheter

Man strävar efter att lösa eventuella meningsskiljaktigheter i fråga om detta avtal och tolkningen av det genom förhandlingar.

13. Avtalets giltighetstid och ändringar

Detta avtal träder i kraft när det undertecknas.

Avtalet gäller tills vidare/fram till _____. Av grundad anledning kan avtalet sägas upp från och med början av läsåret. Den andra avtalsparten måste meddelas om uppsägningen minst ett år innan avtalet avslutas.

Ändringarna i detta avtal träder i kraft när avtalsparterna undertecknar dem.

14. Exemplar av avtalet

Detta avtal har gjorts upp i två identiska exemplar, ett till varje avtalspart.

Ort, datum och underskrift

_____, _____ 201__

_____
rektor, universitet A

_____
dekanus, N fakulteten

_____, _____ 201__

_____
rektor, universitet B

_____
dekanus, M fakulteten